

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa M. A.
przeciwko A. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 marca 2019 r., sygn. akt (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł.**

UZASADNIENIE

Powód M. A. domagał się zasądzenia od strony pozwanej A. spółki z o.o. w P. kwoty 76.766,51 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu wynagrodzenia za obsługę prawną pozwanej spółki. Wyrokiem z dnia 7 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w P. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 64.819,48 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2015 r. oraz oddalił powództwo w pozostałej części. Po rozpoznaniu apelacji pozwanego, Sąd Apelacyjny w (...) zmienił powyższe orzeczenie w ten sposób, że obniżył zasądzoną kwotę do 2.788,42 zł z ustawowymi odsetkami, a także oddalił powództwo i apelację pozwanego w pozostałym zakresie. W związku ze skargą kasacyjną powoda od tego wyroku należy w pierwszym rzędzie

przypomnieć, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przyczynach kasacyjnych objętych art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Podniósł, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne na tle art. 123 § 1 k.c. w zw. z art. 124 k.c. w zw. z art. 185 § 1 k.p.c. dotyczące kwestii, czy dla wywarcia skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia roszczenia jest wystarczające zidentyfikowanie wierzytelności w treści wniosku o zawezwanie do próby ugodowej poprzez skonkretyzowanie stosunku prawnego, z którego wywodzone jest roszczenie i wskazanie postanowienia umownego będącego podstawą roszczenia z określeniem okresu, za jaki przypada roszczenie i podstawy jego obliczenia, określenie kwotowo roszczenia i odesłanie do złożonego dłużnikowi wezwania do zapłaty. Kolejne przedstawione przez skarżącego zagadnienie na tle wykładni tych samych przepisów dotyczy kwestii, czy można stosować takie same kryteria co do treści i konkretyzacji wniosku o zawezwanie do próby ugodowej pomiędzy stronami mającymi długotrwałe kontakty gospodarcze, będące profesjonalistami i przedsiębiorcami.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1

k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego Sądowi Najwyższemu na podstawie art. 390 § 1 k.p.c., zawrzeć we wniosku pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone przez skarżącego wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego przez niego sposobu ich usunięcia, a ponadto wykazać wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji przedstawionego we wniosku problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Kwestia wymagań, którym powinien odpowiadać wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, aby mógł być uznany za zdarzenie przerywające bieg terminu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), jest przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego. Odnosi się to także do stopnia zindywidualizowania i doprecyzowania roszczenia objętego wnioskiem. W orzeczeniach tych Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c., jedynie co do wierzytelności w zawezwaniu tym precyzyjnie określonej zarówno co do przedmiotu, jak i jej wysokości. Takiemu podejściu nie sprzeciwia się wynikający z art. 185 § 1 k.p.c. obowiązek zwięzłego oznaczenia sprawy, który należy przede wszystkim wiązać z obowiązkiem przedstawienia argumentacji uzasadniającej żądanie oraz przytaczania dowodów na jego poparcie. Podkreślono, że zwięzłe oznaczenie sprawy, o którym mowa w art. 185 § 1 k.p.c. nie zwalnia wnioskodawcy od ścisłego sprecyzowania jego żądania tak, aby było wiadomo, jakie roszczenia, w jakiej wysokości i kiedy wymagalne, są objęte wnioskiem. Bez tego wymagania nie można byłoby wiązać z zawezwaniem do próby ugodowej skutku w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia, skoro z zawezwania nie wynika nawet, z jakimi roszczeniami występuje wnioskodawca (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 238/06; z dnia 25 listopada 2009 r., II CSK 259/09.; z dnia 20 lipca 2017 r., I CSK 716/16; z dnia 6 lipca 2018 r., II CSK 590/17

- nie publ.). Skarżący nie przedstawił w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania przekonujących argumentów wskazujących na potrzebę dalszego doprecyzowania powyższego stanowiska, tym bardziej że przedstawione przez niego wątpliwości mają w istocie charakter kazuistyczny i zmierzają w istocie do zakwestionowania niekorzystnego dla skarżącego rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego.

Skarżący wskazał ponadto, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 124 k.c. poprzez przyjęcie, że wniosek powoda o zavezwanie strony pozwanej do próby ugodowej z dnia 19 marca 2014 r. nie przerwał biegu terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę kwoty 51.333 zł. W ocenie skarżącego, oczywista zasadność skargi wynika również z błędnego przyjęcia przez Sąd Apelacyjny - z rażącym naruszeniem art. 212 § 1 w zw. z art. 210 § 1 i 2 k.p.c. - że przedawnieniu uległa dalsza część roszczenia powoda (nieobjęta wnioskiem o zavezwanie do próby ugodowej), pomimo że strona pozwana nie zgłosiła w stosunku do tej części zastrzeżeń ani twierdzeń natury faktycznej. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na tej przyczynie kasacyjnej nakładało na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przytoczonych przepisów prawa materialnego lub procesowego. Oczywiście tego naruszenia polega na tym, że jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania poszerzonej analizy istotnych dla wyniku sprawy przepisów. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego, lecz sytuacja, w której to naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy powoda o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga

prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Przedstawiona przez skarżącego argumentacja nie przekonuje, że Sąd Apelacyjny dokonał oceny prawnej wniosku o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 19 marca 2014 r. z rażącym naruszeniem wskazanych przepisów. Dokonując tej oceny Sąd Apelacyjny miał na uwadze przedstawione wyżej ugruntowane stanowisko Sądu Najwyższego dotyczące wymagań wniosku o zawezwanie do próby ugodowej. W tym kontekście nie sposób uznać, że do oczywistej wadliwości rozstrzygnięcia prowadziło przyjęcie przez ten Sąd, że dla osiągnięcia skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia roszczeń o wynagrodzenie za prowadzenie przez powoda poszczególnych spraw pozwanego na podstawie umowy o obsługę prawną z dnia 26 kwietnia 2010 r., niezbędne było wskazanie we wniosku konkretnych spraw i konkretnych kwot, tym bardziej że terminy wymagalności tych należności były zróżnicowane (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 238/06, nie publ.). Nie ma także podstaw do przyjęcia, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na zarzucane naruszenie art. 212 § 1 . w zw. z art. 210 § 1 i 2 k.p.c. w zakresie dotyczącym orzekania o kwocie nieobjętej wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej; skarżący pomija bowiem, że - jak zresztą wyraźnie zauważył Sąd Apelacyjny - także i tę część powództwa strona pozwana objęła podniesionym zarzutem przedawnienia.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

jw